

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 141/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., Č., zastúpenej advokátom JUDr. J. K., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdne konanie bez zbytočných prietáhov vo veci výživného pre maloleté dieťa podľa čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach vedených Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 11 P 18/1995 a sp. zn. 10 C 684/1998 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2007 doručená sťažnosť A. K., Č. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdne konanie bez zbytočných prietáhov vo veci výživného pre maloleté dieťa podľa čl. 41 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaniach vedených Okresným súdom Čadca (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 P 18/1995 a sp. zn. 10 C 684/1998.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 11 P 18/1995 sa rozhodovalo o zverení vtedy ešte maloletej sťažovateľky do výchovy jej matky, ako aj o výživnom. Hoci sa sťažovateľka medzitým stala už dospelou, vyštudovala

a vydala sa, okresný súd pre ňu svojou nečinnosťou a prietiahmi dodnes nezabezpečil primerané výživné zo strany jej otca. Rozsudkom okresného súdu č. k. 11 P 18/1995-522 z 12. apríla 2007 bol návrh na zvýšenie výživného pre sťažovateľku zamietnutý, pričom rozsudok dosiaľ nie je právoplatný.

Konanie o rozvod manželstva rodičov sťažovateľky bolo okresným súdom vedené pod sp. zn. 10 C 684/1998. V rámci neho sa rozhodovalo aj o výživnom na čas po rozvode manželstva. Vec ohľadom výživného dodnes nebola právoplatne skončená, keďže pre pochybenie okresného súdu nebolo dosiaľ doručené právoplatné rozhodnutie. Je to tak preto, že podľa rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 684/1998-138, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. marca 2003, bolo stanovené platiť výživné nesprávnej procesnej strane – matke sťažovateľky, ktorej bola sťažovateľka zverená do výchovy, namiesto otca sťažovateľky.

Sťažovateľka požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 11 P 18/1995 a sp. zn. 10 C 684/1998 s tým, aby bol okresný súd zaviazaný zaplatiť sťažovateľke primerané zadosťučinenie v sume 150 700 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v sume 6 296 Sk.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 11 P 18/1995-522 z 12. apríla 2007 vyplýva, že návrh na zvýšenie výživného pre sťažovateľku bol zamietnutý. Podľa názoru okresného súdu v rozhodujúcom období nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala priznanie zvýšeného výživného.

Z podania sťažovateľky z 11. mája 2007 adresovaného Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), ktoré mu bolo doručené okresným súdom, vyplýva, že sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu č. k. 11 P 18/1995-522 z 12. apríla 2007 odvolanie.

Z rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 684/1998-138 z 29. októbra 2002 vyplýva, že otec sťažovateľky bol zaviazaný prispievať na jej výživu od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode 2 500 Sk mesačne. Dlžné výživné za minulé obdobie v sume 25 200 Sk bol

povinný platiť k rukám matky sťažovateľky a odo dňa plnoletosti sťažovateľky priamo sťažovateľke.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 9 Co 30/04 z 1. decembra 2004 vyplýva, že ním bolo odmietnuté odvolanie matky sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 684/1998-138 z 29. októbra 2002. Podľa názoru krajského súdu predmetný rozsudok okresného súdu bol doručený právnenému zástupcovi matky sťažovateľky 11. februára 2003, a preto odvolanie podané matkou sťažovateľky až v roku 2004 treba považovať za oneskorene podané. Pokiaľ ide o odvolanie proti opravnému uzneseniu vydanému v súvislosti s rozsudkom okresného súdu, o tomto bude rozhodnuté samostatným uznesením po odstránení formálno-procesných nedostatkov v konaní vedenom okresným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným

právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Sťažnosť v časti smerujúcej voči konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 10 C 684/1998 treba považovať za oneskorene podanú. O vyživovacej povinnosti otca sťažovateľky voči sťažovateľke na čas po rozvode manželstva rozhodol okresný súd rozsudkom ešte z 29. októbra 2002. Odvolanie matky sťažovateľky proti tomuto rozsudku krajský súd odmietol ako oneskorene podané ešte 1. decembra 2004. Preto sťažnosť na zbytočné prietahy v tomto konaní treba považovať za oneskorene podanú.

Odlišná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje voči postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 P 18/1995. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu

len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľky vyplýva, že napadnuté konanie okresného súdu bolo skončené 12. apríla 2007, keď okresný súd o uplatnenom nároku už rozhodol. Napriek tomu sa sťažovateľka na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním doručeným 26. júna 2006, t. j. v čase, keď porušenie označeného práva na okresnom súde už netrvalo a keď konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota v tomto konaní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti v danom prípade pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2007